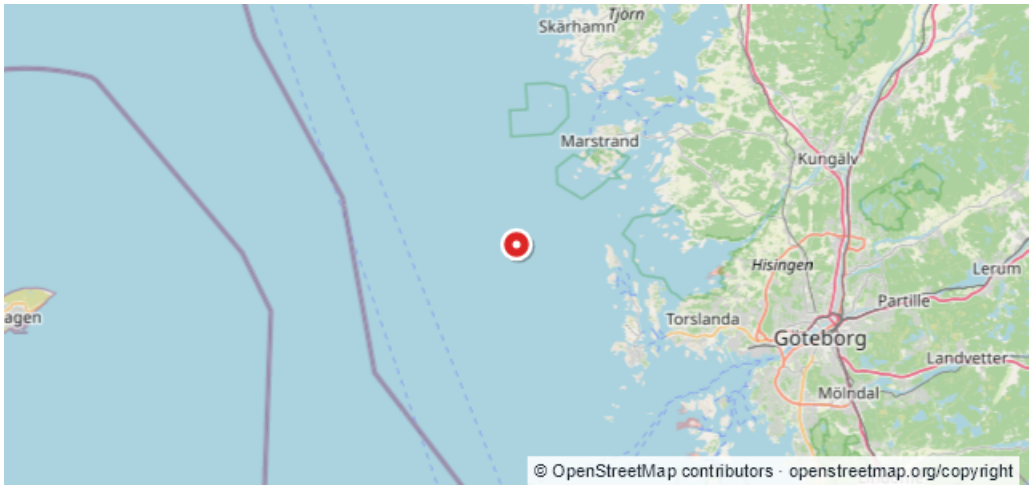
Mode S/S

ID: 4285 · Sikker position
www.vragguiden.dk/vrag/4285

Position & Dybde

WGS84 · Beregnet WGS84-visning
57:47,519N 11:26,755E

ED50
57:47,55 11:26,83

Dybde (top)
43 m

Dybde (bund)
55 m

Stævnretning
Ukendt

Afstand til kyst
4,9 km

Beskrivelse

Kilde:$.Allan Jensen Positionen er sikker men det er ukendt hvilke datum der er anvendt, men da det er et stor vrag kan det genfindes. Svensk dampskib på 1146 brt. bygget i 1912 på Helsingør Jernskibsværft som nr. 135. Mode påsejlede en mine ved Stora P"lsan den 20. juli 1944 og sank. Vraget ligger næsten intakt på 55 meter vand, helt agter er der en bygning med et toilet, et rum hvor der tilsyneladende har været malerlager - her er pensler og maling, bøtterne er rustet væk, men man kan se "klumper" af størknet maling i "bøttefacon"- og et lanternerum. Herfra op mod broen er der en gangbro henover bagerste lastrum og man kan også tydeligt se de store maskinskylight. I overbygningen kan man komme ind flere steder og da dækket mange steder er rådnet væk, kan man komme til kahytterne oppefra. Man kan ligge på overbygningen bag broen og se ruminddelingen i skibet uden at skulle indenfor, det gør det jo lidt mindre farligt hvis man også vil rode lidt. Sigten er som regel god og det er nemt at orientere sig på vraget. Broen er meget høj og man kan svømme indenfor og kigge ud af vinduerne, i etagen nedenunder kan man komme ind forfra, da jernpladerne her er gennemtæret. Herinde ligger mudderet højt og i bagbord side kan man lige ane en bordplade, som giver et indtryk af hvor meget mudder her er. Er man ihærdig kan man stikke armen ned i mudderet og se om man kan nå nogle af de mange ting der er faldet ned på gulvet, inden mudderet gennem årene har forseglet det hele. Fra broen og frem mod stævnen er der meget langt ned og turen op til stævnen er lang og "dyb". Bliver man i agterenden kan man nøjes med en dykkerdybde på max. 45 meter. Litteraturhenvisninger: Erich Gr"ner, Die Handelsflotten der Welt 1942 udgivet af Oberkommando der Kriegsmarine 3. afd. Seekriegsleitung. Bogen var under krigen fortrolig og mærket "Kun til tjenestebrug". Reprint 1976, J. F. Lehmanns Verlag, M□nchen. Kilde:$.Gunnar Ståhl, Kristianstad, Sverige 5360 <ngaren MODE JSTM/SFNM Byggd 1912 av Helsing"rs Jernskibs- og Maskinbyggeri A/S, NB 135, f"r Stockholms Red AB Svea, Stockholm. LR-25: 2 Dks. 246æ9" 37æ1" 14æ (21æ6"). Engine: T 3Cy 19", 32" & 53" - 36", varvets tillv. Tonnage: 1146,11 br. 727,61 n. 1940 dw, dim: 75,25 x 11,32 x 4,28. 1944, juli 20 minspr"ngd vid Vinga på resa Menstad - Halmstad. "Svenska

handelsflottans krigsf"rluster under det andra v"rldskriget" sid 163: Med last av salpeter befann sig fartyget kl 01.30 den 20 juli vid Stora P"lsans fyr då en våldsam explosion intr"ffade midskepps om styrbord. Fartyget erh"ll svåra skador och gick inom 5 minuter till botten. De flesta av bes"ttningen kunde r"dda sig upp i babordsbåten som undgått f"rst"relse. Andra hoppade "verbord och togo sig upp på en fartygets r"ddningsflottar. Bef"lhavaren, en lots och en eldare saknades och omkom. (c)Rettet den 10/12-2000. ANDERS CLAUSEN ### Svensk kildeopdatering fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1960:6490 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 01-01-1960 **Kildens position (WGS84):** 57:47,507N 11:26,768E **Område:** Öckerö, Västra Götaland [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/16df050e-c66f-4dd4-ba45-d3774d775356) ### Dansk sammendrag af opdateringen MODE var et stålbygget dampskib på 75,3 × 11,3 × 4,3 m, leveret til Rederi AB Svea i 1912 og indrettet med kølerum til Englandstrafikken. Skibet sejlede blandt andet på London, Hull og svenske havne, blev senere indsat i transatlantisk fart og fragtede i 1916 kul til De Kanariske Øer og last fra Nordamerika. I 1920 blev MODE påsejlet af MARSDEN ud for Tyne, og i 1921 grundstødte skibet ved Hanstholm; det kom flot efter tre døgn med betydelige bundskader, efter at cirka 350 ton last var kastet over bord. I 1924 førte MODE den afdøde franske minister Delavauds båre fra Stockholm til Rouen. Natten til 20. juli 1944 var skibet på vej fra Menstad i Norge til svenske Øresundshavne, blandt andet Halmstad, med salpeter. Kilderne afviger lidt om tidspunkt og træfsted: eksplosionen angives til kl. 01.20 eller 01.30 mellem Pater Noster og Vinga ved Stora Pölsans fyr og beskrives dels som en minetræffer i forskibet, dels som en voldsom eksplosion midtskibs om styrbord. MODE blev svært beskadiget og sank på omkring fem minutter. Flere blev trukket ned af suget, men nåede tilbage til overfladen. Bagbords redningsbåd blev sat i vandet og samlede skibbrudne op, mens andre kom om bord på en redningsflåde. Båden satte kurs mod Björkö, hvor en minestryger hjalp de ombordværende i land og derefter vendte tilbage efter flåden. Kaptajn Anders Arnell, lodsen Anders Rödström og fyrbøder Bror Öhman omkom, og tre blev såret. Én opgørelse angiver 15 mænd og tre kvinder som overlevende, mens den udførlige beretning og navneliste angiver 19 reddede: 16 mænd og tre kvinder. Vraget ligger på 52 m vand cirka 5 km nordvest for Stora Pölsans fyr og blev fundet af danske sportsdykkere den 18. juni 1993. Det blev da beskrevet som meget intakt med agterlig overbygning, kahytter, toilet, farvelager, lanternerum, gangbro, bro og maskinrumsskylight bevaret. I 1993 blev blandt andet maskintelegraf, ventiler, lanterner, flasker, karafler, tallerkener med rederiflag, ur og styremaskine bjærget; flere genstande er i privat eje. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Fartygslämning, ångfartyget MODE minsprängd och förlist 1944-07-20 . Dimensioner och byggnadsår: 75.3x11.3x4.3m, stål,1912. Statusbeskrivning hämtad från Vragguiden (juni, 1993?): Lämningen är mycket intakt. I aktern finns en överbyggnad med toalett, ett rum där det troligen varit färglager - det finns penslar och färg, burkarna är bortrostade, men man kan se klumpar av torkad färg i "bottenform- och ett lanternrum. Härifrån och upp mot bryggan är det en gångbro förut över det aktersta lastrummet och man kan också se den stora maskinskylighten. I överbyggnaden kan man komma in på flera ställen och då däcket till stora delar eroderat bort kan man komma in i hytterna ovanifrån. Man kan ligga på överbyggnaden bakom bryggan och se rumsindelningen i fartyget utan att gå in i vraket. Bryggan är mycket hög och man kan simma innanför och kika ut ur fönsterna. I etagen nedanför kan man komma in förifrån, då järnplåtarna här är genomrostade. Här inne ligger muddret högt. Bärgningar: 1993 bärgades bland annat maskintelegrafen, ventiler, lanternor, flaskor, karaffer, tallrikar med rederiflagga, klocka. Ett antal föremål har bärgats av danska sportdykare, som hittade vraket 18/6 1993. Fyndlista: styrmaskin, lanternor, flaskor, karaffer, rederiflagga, klocka, maskintelegraf m m har bärgats av danska sportdykare och finns i privat ägo. **Alternative navne:** - MODE **Orientering:** Ca 5km NV Stora Pölsans fyr. Vattendjup 52 m. **Placering:** Under vand **Tradition:** Händelseförlopp: Med last av salpeter befann sig fartyget kl 01:30 den 20 juli vid Stora Pölsans fyr då en våldsam explosion inträffade midskepps om styrbord. Fartyget erhöll svåra skador och gick inom 5 minuter till botten. De flesta av besättningen kunde rädda sig upp i babords livbåt som undgått förstörelse. Andra hoppade överbord och tog sig upp på en av fartygets räddningsflottar. Befälhavaren, en lots och en eldare omkom. 15 män och 3 kvinnor överlevde. Historik: 1912 Levererades till Rederi AB Svea. Fartyget utrustades med kylrum då både hushållssällskap och enstaka jordbrukare uppmanat Svea att inreda kylrum på de fartyg som insattes i Englandstrafiken. 1913, Insatt på traden London-Hull. 1914, Insatt mellan London-Hull-Stockholm-Norrköping-Kalmar i samtrafik med Thos Wilson, Son & Co, Ltd, Hull, England. 1914 dec, Rederi AB Svea återupptar den sedan 1885 nedlagda transatlantiska farten. MODE insätts i trafiken efter några månader. 1916, Befraktas av "engelsmän" för transport av kol till Kanarieöarna. Därifrån går MODE till nordamerika där last för svensk räkning hämtas.

1916-01-10, Anländer till Tyne, England. Skall vidare till Nordamerika men nekas bunkerkol, trots att hon fört full last (trämassa) till England. 1916-02-02, Får bunker och kan fortsätta resan. 1920-01-01, Vid lotsbyte utanför Tyne blev MODE påseglad av det engelska fartyget MARSDEN. MODE fick mindre skador. Lasten bestod bland annat av fyra bilar. 1921, Gick på grund vid Hanstholm på Jylland. Drogs flott tre dygn senare med betydande bottenskador. För att kunna dra flott fartyget var man tvungna att dumpa ca 350 ton av lasten. 1924, MODE transporterar stoftet av den franske ministern Delavaud, som avlidit i Stockholm, till Rouen. 1928, Moderniserades fartygets kylrum och frysmaskineri. 1944-07-20, På resa från Menstad, Norge till svenska Öresundshamnar, bla Halmstad, lastad med salpeter, minsprängdes MODE. Minsprängningen ägde rum kl 1:20 natten till torsdag mellan Pater Noster och Vinga. Minan hade träffat förskeppet. Vattnet stod upp i jämnhöjd med luckorna. Flera besättningsmän drogs ned av suget då fartyget sjönk men lyckades ta sig upp till ytan igen. Man lyckades sjösätta babords livbåt och plocka upp de som låg i vattnet. Elva män och en kvinna tog sig upp i livbåten. Fem män och två kvinnor togs sig upp på en livflotte. Livbåten styrde mot Björkö där en minsvepare hjälpte dem till land. Minsveparen återvände sen och räddade de på livflotten. Tre man omkom, däribland lotsen, och tre skadades. Besättningslista: Mode hade 21 mans egen besättning. Omkomna: kapten Anders Arnell från Stockholm, lotsen Anders Rödström från Havstensund, eldare Bror Öhman från Nordingrå. Räddade (19 st): 1:e stryman Johan Jonsson, Kalmar 2:e styrman Frans Ekblom, Eckerö rorgängare Martin Olsson 2:e maskinist Erik Svanholm förståndерska Anna Pettersson kokerska Helny Kenttää städerska Karin Sandberg, Stockholm övermaskinist Carl Pettersson, Gävle matros Helge Jönsson, Mjällby Olof Edvardsson, Jämshög Bror Johnsson, Mjällby lättmatros Sture Johansson, Kalmar Nils Bengtsson, Mjällby Rickard Dalstam, Håkanryde eldare Sivar Block, Sölvesborg Axel Wollberg, Kristianstad smörjare Bror Larsson, Lysekil Bertil Jacobsson, Lister lämpare Karl Hall, Glimåkra. **Antikvarisk vurdering:** Fornlämning **Begrundelse:** Högt kulturhistoriskt värde. **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Lokationen er ikke undersøgt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Framdrivning: Maskin - Material: Järn/stål **Skriftlige kilder:** - Litteraturhänvisning: Gröner 1976 Die Handelsflotten der Welt 1942 utgiven av kommando der Kriegsmarine 3. afd. Seekriegsleitung, München. - Sveriges handelsflotta sid 23. - Svenska handelsflottans krigsförluster under det andra världskriget, sid 63. - Register över förlista fartyg vid Sveriges kuster 1873-1976. - Skeppslista: Sveriges skeppslista 1939 - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - SMG: Fartygskort, Doss:69:3 lägg 1:d, 69:4 lägg 2:g, 271:1 - (krigsförlisningen), 145:9:5 lägg:2 - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 931:002 - Skandinaviskt vrakarkiv nr: M-300. **Registreringsaktivitet:** Beslut om fornlämningsförklaring enligt beslut 2025-10-15 av Länsstyrelsen Västra Götalands län. **Publiceret:** 15-10-2025 **Senest ændret:** 15-10-2025 **Registreringsgrundlag:** Annat underlag **Målemetode:** RTK **Positionsfejlmargin:** 1 m **Indlæsningsusikkerhed:** 1 m ### Kildeopdatering fra UKHO / EMODnet **Registrering:** UKHO 77213 **Hentet:** 25-09-2026 **Kilde:** UK Hydrographic Office via EMODnet Human Activities. **Dansk AI-referat** En ældre optegnelse fra 9\. november 2010 viser et vrag med angivelsen 42 m ved 57°47,510′ N, 11°26,770′ Ø\. Dybdetallene 44 og 51 er også anført, men det fremgår ikke, hvad de betegner, eller hvilke enheder de har\. Der er ingen oplysninger om fartøjets identitet eller forlis\. Angivelsen dokumenterer hverken et fysisk undersøgt vrag eller en bekræftet nutidig position\. [UKHO 77213\: Unavngivet UKHO\-vrag 77213](/vrag/4285/kilder/1fc95990-5d98-491c-adca-2fb2e8abdcca?revision=65f7ba76-2ff7-468c-b19c-5738046ff0c2) — originaloplysninger, kildehenvisning og licens. Contains public sector information licensed under the Open Government Licence v3\.0\. [maritime-1fc959905d98491cadca2fb2e8abdcca-65f7ba762ff7468cb19c5738046ff0c2-reference]: # [maritime-1fc959905d98491cadca2fb2e8abdcca-65f7ba762ff7468cb19c5738046ff0c2-summary]: #

Sidst rettet af: twm Dato: 26-09-2026

Billeder (2)

